De Europese kiezers koersen naar rechts – en dat zal ook in Brussel grote gevolgen krijgen

Posted on 25 augustus 2026 by Johannes Vervloed

Volgend jaar vinden in grote delen van de EU belangrijke verkiezingen plaats. In vier grote lidstaten (Frankrijk, Italië, Polen en Spanje) en in vier kleinere (Finland, Estland, Griekenland en Slowakije).

Het is nog te vroeg om harde conclusies te trekken, maar als de polls het bij het rechte eind hebben, staat de EU een politieke aardbeving te wachten. De vraag is niet zozeer of rechts gaat winnen, maar in welke mate. En of de *cordons sanitaires* standhouden.

Duitse testcase

Een eerste indicatie kunnen we binnenkort zien bij de Duitse deelstaatverkiezingen in Saksen-Anhalt (6 september) en Mecklenburg-Vorpommern (20 september). In beide deelstaten gaat de AfD in de polls ruimschoots op kop, in Saksen-Anhalt zelfs

met 43 procent, een ruime verdubbeling ten opzichte van de verkiezingen van 2021. De christendemocratische CDU is daar in de polls de tweede partij, met 23 procent (min 14). De kans bestaat dat de AfD in Saksen-Anhalt voldoende zetels haalt om alleen te kunnen gaan regeren. In Mecklenburg-Vorpommern staat de AfD in de peilingen op 36 procent (plus 20) en is de sociaaldemocratische SPD met 29 procent (min 10) de nummer twee.

De belangrijkste redenen voor de voorspelde winst van de AfD zijn de ongecontroleerde massa-immigratie en de economische achteruitgang, deels als gevolg van het wegvallen van goedkoop Russisch gas. Ook in de landelijke Duitse peilingen gaat de AfD ruimschoots op kop, met scores rond de 28 procent.

In Frankrijk, waar op 18 april 2027 de eerste ronde van de presidentsverkiezingen op stapel staat, gooit Marine Le Pen van het Rassemblement National (RN) de hoogste ogen. In Polen zijn op 11 november 2027 parlementsverkiezingen. De partij van de huidige premier en voormalig voorzitter van de Europese Raad Donald Tusk dreigt het dan af te leggen tegen de rechtse oppositie.

Ook de Italiaanse premier Giorgia Meloni heeft last van kapers van de kust, onder wie de populaire generaal Roberto Vannacci, die met zijn nieuwe partij Futuro Nazionale een snelle opmars maakt. Maar dat is concurrentie op de rechterflank. Van links en de christelijke middenpartij heeft Meloni niets te vrezen.

In Spanje loopt regeringsleider Pedro Sánchez op z'n laatste benen. Zijn socialistische partij wordt geplaagd door corruptieschandalen. De naar onafhankelijkheid strevende Catalaanse partij van de in ballingschap levende Carles Puigdemont, die Sánchez aan een meerderheid in het Spaanse parlement hielp, heeft al aangekondigd niet langer met hem in zee te willen. De conservatieve Partido Popular staat op winst en kan misschien samen met het rechts-populistische VOX een nieuwe regering gaan vormen.

In Finland, Estland, Griekenland en Slowakije zien we een soortgelijk beeld. Ook daar zullen (coalitie)regeringen van linkse en middenpartijen waarschijnlijk niet meer mogelijk zijn na de verkiezingen van volgend jaar.

Angst en beven

In Brussel ziet men dit alles met angst en beven tegemoet. Want niet alleen zullen (centrum)rechtse regeringen ander beleid gaan voeren in eigen land. Ook voor de EU zal het enorme consequenties hebben. De 'Ever Closer Union' zal definitief tot stilstand komen en zelfs hernationalisering (terugname van bevoegdheden die aan de Europese Commissie waren overgeheveld) valt niet uit te sluiten.

Zelfs een door Saksen-Anhalt en Mecklenburg-Vorpommern in gang gezette aardverschuiving in het Duitse politieke landschap zal al veel impact hebben, ook op de stellingname van bondskanselier Friedrich Merz op belangrijke EU-dossiers. Te beginnen met de discussie over de begroting van de EU voor de komende zeven jaar, het zogenoemde Meerjarig Financieel Kader (MFK). Die moet eind dit jaar zijn afgerond. De hoop van de Europese Commissie was dat Duitsland als belangrijkste 'frugal' land uiteindelijk wel akkoord zou gaan met een substantiële verhoging van de meerjarenbegroting. Maar met een in zijn nek blazende AfD zou Merz weleens een andere keuze kunnen maken.

Een Europese ruk naar rechts zal zowel op nationale als op EU-dossiers grote invloed hebben. Het klimaatbeleid zal getemperd worden om de Europese industrie van de ondergang te redden. De roep om goekope(re) energie zal steeds luider klinken. Kerncentrales en waarschijnlijk ook kolencentrales en zeker gascentrales zullen langer open blijven. Uitbreiding van de EU, zeker als het om toetreding van Oekraïne gaat, zal '*on hold*' worden gezet. En de massa-immigratie – de hoofdreden waarom de Europeanen steeds rechtser stemmen – zal vermoedelijk (eindelijk) worden aangepakt.

Voilà, een fundamenteel andere koers dan we de laatste jaren gewend waren.

Duidelijke trend

Natuurlijk, we weten niets zeker als het gaat over de toekomst van Europa. '*Events, dear boy, events*', luidden de gevleugelde woorden van de Britse premier Harold Macmillan (1957-1963) toen hem werd gevraagd hoe de komende verkiezingen voor het Lagerhuis uit zouden uitpakken. De trend is echter duidelijk. De bevolking in de meeste lidstaten van de EU – en niet onbelangrijk: vooral in de grote – heeft genoeg van massa-immigratie, dure energie, onnodige economische achteruitgang vanwege rigoureus klimaatbeleid en Brusselse regeldruk.

Wynia's Week** verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? **Doneren kan zo**. **Hartelijk dank!